

Hyvinvoinnin digitaalinen palvelutarjotin –info Pohteen ammattilaisille

---

26.4. ja 30.4.2024

Koonnut Ulla Honkamäki

projektisuunnittelija

POP-Digi-hoitotakuu hanke (RRP2)

Hyvinvoinnin edistämisen palvelukonsepti

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Infon sisältö

- Työn taustaa ja tarkoitusta
- Mikä hyvinvoinnin palvelutarjotin on?
- Miksi palvelutarjotin tarvitaan ja mihin se vaikuttaa?
- Mistä sisällöt tulee palvelutarjottimelle?
- Kysymyksiä? Tule mukaan kehittämään!

Työn taustaa ja tarkoitusta

Hyvinvoinnin -palvelutarjotin on Pohteen -verkkosivuille rakentuva kokonaisuus, jonka kehitys rahoitetaan 6/25 asti EU kertaluontoisesta elpymisvälineestä

Palvelutarjottimelta kootaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen, kuntien, seurakuntien ja järjestöjen tarjoamia hyte-palveluja, -toimintoja ja -aktiviteetteja.

Palvelun kehittäminen hankeaikana (2022-2025) on osa Suomen kestävän kasvun ohjelmaa (RRP) ja kuuluu Pohteella POP-digi-hoitotakuu -hankkeeseen

Ohjelman tavoite on, että alueelliset digitaaliset palvelutarjottimet ovat käytössä 2024 vuoden loppuun mennessä kaikilla hyvinvointialueilla sisältäen muun muassa elintapa-, sote-, kulttuuri-, liikunta- ja luontopalvelut.

Hankeosion tavoitteena on edistää hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja varhaista ongelmien tunnistamista

Tarkoituksena on pyrkiä kohdentamaan palvelut ja resurssit tarkoituksenmukaisemmin ja ennaltaehkäistä sairauksia sekä vähentää sote-palveluiden tarvetta.

Palvelutarjottimen tarkoituksena on, että asukas löytää helposti hyvinvointia tukevat palvelut ja edistää hyvinvointiaan itsenäisesti tai ammattilaisen tukemana.

Työtämme ohjaavat:

POP-Digi-Hoitotakuu hankesuunnitelma

Hyte -palvelukonseptin kansallinen määrittäminen THL:

<https://yhteistyotilat.fi/wiki08/pages/viewpage.action?pageId=125246660>

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia: https://pohde.fi/wp-content/uploads/2022/11/Pohjois-Pohjanmaan_hyvinvointialueen_strategia_2023-2030_Versio_4-5-2022.pdf

https://pohde.fi/wp-content/uploads/2024/01/A_Pohjois-Pohjanmaan-hyvinvointisuunnitelma.pdf

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelma: https://pohde.fi/wp-content/uploads/2024/01/A_Pohjois-Pohjanmaan-hyvinvointisuunnitelma.pdf

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointikertomus: https://pohde.fi/wp-content/uploads/2023/08/Pohjois-Pohjanmaan-hyvinvointikertomus_Valtuusto-hyvaksynyt-12.6.2023_Final.pdf

https://pohde.fi/wp-content/uploads/2023/08/Pohjois-Pohjanmaan-hyvinvointikertomus_Valtuusto-hyvaksynyt-12.6.2023_Final.pdf

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6§, 7§

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2021/20210612>

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia

PALVELULUPAUS
Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus – yhdessä tehden

ARVOT – HYVINVOINTIALUEEN TÄHDET
Näemme **ihmisen**
Kohtaamme **ammattitaidolla**
Edelläkävijänä **vaikuttavuudessa**

PAINOPISTEET JA STRATEGISET PERIAATTEET

Ihmistä varten

1. Osallisuus, varhainen tuki sekä omaehtoinen terveyden ja hyvinvoinnin parantaminen painottuvat.
2. Palvelut ovat tarpeenmukaiset ja lähellä monin eri tavoin.
3. Palvelujärjestelmä on yhteen sovitettu.

Vaikuttavasti yhdessä

4. Ennaltaehkäisevät ja perustason palvelut vahvistuvat.
5. Palvelujen verkostoa uudistetaan yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa.
6. Kustannuskehitys vastaa rahoitusta.

Parhaat osaajat

7. Henkilöstö osallistuu ja kehittää vaikuttavaa toimintaa.
8. Hyvinvointialue on arvostettu työnantaja ja kouluttaja.
9. Johtaminen tukee henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä.

Rohkeasti uutta

10. Johtamis- ja toimintamallit uudistuvat.
11. Tieto, tutkimus ja käytännön kokeilut ohjaavat kohti vaikuttavia toimintamalleja.
12. Uudistaminen kuuluu kaikille.

Orientoituminen aiheeseen

Sanapilvi (alla kuvakaappaukset 26. ja 30.4. infoista)

- Mitä hyvinvointiasi tukevaa toimintaa kaipaavat tälle viikkoa?
- Valitse vähintään yksi ja kirjoita se sanapilveen ja omaan kalenteriisi.
- Muista myös toteuttaa se

Mitä hyvinvointiasi tukevaa toimintaa kaipaavat viikonlopulle?

yhdessä oloa mummun murujen kanssa

Lepoa, rauhoittumista Ystävien tapaaminen

ulkoilua **lepoa** Unta

Rentoutumista ulkoilua luonnossa

lepoa, harrastuksia, liikuntaa, ulkoilua, läheisten kanssa olemista

Mitä hyvinvointiasi tukevaa toimintaa kaipaavat tälle viikkoa?

Teehetki Rentoutumista

Juoksulenkkiä ystävien kanssa

Hemmotteluhoito varattuna vappupäivälle

liikunta

Liikuntaa

Hiljaisuutta

Rauhoittumista Jooga

Liikunta

Fascia

Lepo

Lepoa

Ystävä tapaamista <3 Hyvää ruokaa

Hidas aamiainen :)

Ystävien tapaamista

Lepoa ja rentoutusta, hyvää ruokaa.

Mikä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvoinnin palvelutarjotin on?

Hyvinvoinnin palvelutarjotin kokoaa yhteen pohde.fi -verkkosivuille monialaiset hyte -palvelut sekä toiminnan ennaltaehkäisyyn ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseen. Sivusto julkaistaan loppuvuodesta 2024.

Palvelutarjotin sisältää:

- ✓ Hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut ja toiminnot
- ✓ Kansalliset hyvinvointia ja terveyttä edistävät digitaaliset palvelut sekä itse- ja omahoidon välineet
- ✓ Tutkittuun tietoon pohjautuvaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää materiaalia
- ✓ Teemoihin sopivia tuen polkuja ja puheeksioton välineitä, kuten elintapaohjauksen ja työkyvyn tuen polut
- ✓ Älykkään hakutoiminnon

Teemat 1.0 -version julkaisussa

- ✓ Elintavat
- ✓ Liikunta
- ✓ Ravitsemus
- ✓ Luonto
- ✓ Kulttuuri
- ✓ Talous
- ✓ Osallisuus
- ✓ Neuvonta (=Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvontapalvelut ja yhteystiedot)

Kenelle?

- ✓ Pohjois-Pohjanmaan asukkaille
- ✓ Alueen ammattilaisille monialaisen asiakas- ja palveluohjauksen työvälineeksi

Miksi hyte-palvelukonsepti tarvitaan?

Hyvinvointia edistävä
toiminta helposti
löydettäväksi!

- **Ihmisen näkökulmasta**
Hyvinvointia tukevat palvelut ja toiminta helpommin löydettävissä, oman ja läheisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja ylläpitäminen lisääntyvät.
- **Ammattilaisen näkökulmasta**
Ajantasainen tieto alueen hyvinvointia edistävästä palveluista ja toiminnasta ammattilaisten käytettävissä, asiakas- ja palveluohjauksen työväline
- **Palvelun tuottajan ja toiminnan toteuttajan näkökulmasta**
Palveluihin ja toimintaan ohjautuu asukkaita, joita ne voivat aidosti hyödyttää. Yhteistyö toimijoiden välillä tiivistyy.
- **Hyvinvointialueen näkökulmasta**
Asukkaiden hyvinvointi lisääntyy ja ennaltaehkäisyyn panostaminen vähentää sote-palvelujen tarvetta
- **Jatkokehittämisessä myös kansallinen näkökulma**
Yhtenäiset tiedonhallinnan rakenteet ja vertailutiedot

Hyvinvoinnin,
terveyden ja
turvallisuuden
edistäminen

Mihin hyte-palvelukonseptilla pyritään vaikuttamaan?

- Ihmisen käyttäytymisen muutokseen – ennaltaehkäisyyn ja itsehoitoon
  - Pohjoispohjanmaalaisten hyvinvoinnista on mittaritietoa. Näiden kustannusvaikutuksia on myös arvioitu.
- Pyrimme hyte-työllä vaikuttamaan näiden kustannusten hillitsemiseen ja inhimillisen kärsimyksen vähentämiseen eli lisäämään pohjoispohjanmaalaisten hyvinvointia.

Tällä hetkellä asukkaat ja ammattilaiset eivät löydä kaikkia hyte-palveluja, joilla voisi lisätä hyvinvointia. Hyte-palvelutarjottimen on tarkoitus vastata tähän tarpeeseen.

Elintapojen mittaritietoa

Ravitseminen

Pohjois-Pohjanmaalla on erityis-
korvattaviin lääkkeisiin diabeteksen
vuoksi oikeutettuja 25-39 -vuotiaita
1,7 % ja 40-64 -vuotiaita **7,5 %**.
Koko maan osuudet 25-39 -vuotiaita
1,6 % ja 40-64 -vuotiaita 7,1 %.¹

Diabeteksen tuottavuuskustannukset
6 700 euroa/hlö/v ja sairaanhoidon
kustannukset **2 180 euroa/hlö/v**.²

Painonhallinta

Pohjois-Pohjanmaan
20-64-vuotiaista asukkaista **20 %**
on lihavia. Koko maan osuus on
24,4%.³

Lihavuuden hinta: lihavuus lisää
terveydenhuollon kustannuksia 36
prosenttia vuodessa, **866 euroa**
henkilöä kohti.⁴

Alkoholi

Pohjois-Pohjanmaan
20-64-vuotiaista asukkaista **29,2 %**
käyttää alkoholia liikaa. Koko maan
osuus 29,0 %.⁵

Alkoholin käytön haittojen
välittömät kustannukset
638,5 - 940,1 miljoonaa euroa
vuonna 2020.⁶

Tupakka ja nuuska

Pohjois-Pohjanmaan
20-64-vuotiaista asukkaista **10,0 %**
tupakoi päivittäin. Koko maan osuus
on 11,3 %. Päivittäin nuuskavien
osuus **6,1 %**. Koko maan osuus on
3,7 %.⁷

Tupakoinnista aiheutuvat
yhteiskunnalliset kustannukset
olivat arviolta **1,0–1,6 miljardia**
euroa vuonna 2020.⁸

Liikunta

Pohjois-Pohjanmaan 20-64-
vuotiaista asukkaista liikkuu liian
vähän **53,4 %**. Koko maan osuus
56,0 %.⁹

Pohjois-Pohjanmaalla
liikkumattomuus maksaa yhteensä
110 miljoonaa euroa vuodessa.¹⁰
Liiallinen paikallaan oleminen maksaa
133 miljoonaa vuodessa.¹⁰

Uni

Pohjois-Pohjanmaan 20-64-
vuotiaista asukkaista nukkuu
riittämättömästi **21,1 %**. Koko
maan osuus 24,2 %.¹¹

Unettomuuden suorat kustannukset
ovat arvioiden mukaan **20-30**
miljoonaa euroa vuodessa.¹²

Mielen hyvinvointi

Pohjois-Pohjanmaan asukkaista
50,1 % tuntee elämänlaatunsa
hyväksi. Koko maan osuus on
51,0 %.¹³

Heikentynyt mielenterveys maksaa yhtä
palkansaaajaa kohti **3 500 euroa**
vuodessa. Itsemurhien hinta on yhteensä
vähintään **24 miljoonaa euroa**
vuodessa.¹⁴

Muisti

Suomessa sairastuu vuosittain
noin **14 500** henkilöä
muistisairauteen.¹⁵

Muistisairauden hoidon suorat
kustannukset ovat
10 000 euroa sairastunutta
kohden vuodessa.¹⁶

1) THL, Sotkanet, Erityiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettuja 25 - 39-vuotiaita, % ja 40-64 -vuotiaita, % vastaavan ikäisestä väestöstä ind. 1801 ja ind. 1802. Vuoden 2022 luvut. 2) www.diabetes.fi 3) THL, Sotkanet, Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI $\geq$ 30 kg/m²) (%), 20 - 64-vuotiaat, ind. 4460. Vuoden 2022 luvut. 4) Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointikertomus 2023. Obesity and metabolic state are associated with increased healthcare resource and medication use and costs: a Finnish population-based study. Luettavissa verkossa: [National Library of Medicine -verkkosivulla](#). Suomenkielisen tiedotteen voi lukea [Helsingin ja Uudenmaan sairaalan tiedotteesta](#). 5) THL, Sotkanet, Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 20 - 64-vuotiaat ind. 4412. Vuoden 2022 luvut. 6) THL, Päihdetilastollinen vuosikirja 2022. Alkoholi ja huumeet Luettavissa verkossa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-009-5> 7) THL, Sotkanet, Päivittäin tupakoivien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat ind. 4405 . Päivittäin nuuskaavien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat ind. 3983. Vuoden 2022 luvut. 8) THL tutkimuksesta tiiviisti 52/2022. Tupakoinnin yhteiskunnalliset kustannukset vuonna 2020 ja vertailu vuoteen 2012. Luettavissa verkossa: [Tupakoinnin yhteiskunnalliset kustannukset vuonna 2020 ja vertailu vuoteen 2012](#) 9) THL, Sotkanet, Terveystilastustuksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat, ind. 5528. Vuoden 2022 luvut. 10) Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointikertomus 2023. Liikkumattomuuden ja paikallaanolon kustannuslaskuri. UKK-instituutti. Luettavissa verkossa [UKK-instituutin liikkumattomuuden ja paikallaanolon kustannuslaskurin verkkosivulla](#). 11) THL, Sotkanet, Riittämättömästi nukkuvien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat, ind. 4983. Vuoden 2022 luvut. 12) Medi uutiset 18.1.2020 "Unen puutteen hinta yhteiskunnalle on suurempi kuin tupakan, mutta milloin univaje nousee päättäjien asialistalle?" 13) THL, Sotkanet, Elämänlaatussa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%) ind. 4270. Vuoden 2022 luvut. 14) Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointikertomus 2023. Mielenterveyspoolin mielenterveyden talouslukuja 4.4.2019. Mielenterveyspoolin muodostavat suomalaisen mielenterveystyön keskeiset toimijat. Luettavissa verkossa [Mielenterveyspoolin verkkosivulla](#). 15) Käypähoito: Muistisairaudet. 2021. 16) Martikainen J, Viramo P. Muistisairauksien terveystaloudellinen merkitys. Kirjassa: Erkinjuntti T, Remes A, Rinne J, Soinin H, toim. Muistisairaudet.

Miten sisällöt saadaan palvelutarjottimelle?

- Palveluntarjoaja kuvaa **Palvelutietovarantoon (PTV)** asiakkaan kannalta, millaisia palveluja hän tarjoaa ja miten asiakkaat voivat käyttää niitä. Palvelut nousevat PTV:stä tarjottimelle.
- **Palvelutietovarannon ja lähellä.fi integraation** myötä kolmannen sektorin toimijoiden lähellä.fi:n kuvaamat palvelut siirtyvät palvelutarjottimelle.
- Pohteen **tapahtumakalenterin tiedot** saadaan nousemaan eventz.fi kautta tarjottimelle (nousee myös lähellä.fi tapahtumat)
- Pohteen sähköisen neuvonnan ja asioinnin sivustolla (<https://digitaalinenSotekeskus.pohde.fi/>) on paljon hyte-sisältöjä, joita hyödynnetään tarjottimen sisällöissä
- Lipas.fi palvelujen integroimista palvelutarjottimelle työstetään Lipas-PTV-Pohde –pilotissa
- Sidosryhmien kanssa voidaan tuottaa käyttäjälähtöisiä sisältöjä, ehkäisevän tuen polkuja ja puheeksioton välineitä tarjottimelle

Hyvä arki ja elämä Pohjois-Pohjanmaalla

Mitkä asiat vaikuttavat hyvinvointiini?

Tavoite: Koen, että minulla on hyvä arki ja mielekäs elämä – nyt ja tulevaisuudessa

Kysymyksiä? Tule mukaan kehittämään!

- Mitä ajatuksia sinulle tulee hyvinvoinnin palvelutarjottimesta? Kysyttävää?
- *Sanapilvi*: Kolme kysymystä monialaisesta asiakasohjauksesta
- Tule mukaan kehittämään:
  - Etätyöpaja ammattilaisille **ke 22.5. klo 8.30-11:30**
<https://link.webpolsurveys.com/EP/3C2BA74A65DBDDAE>
  - Myöhemmin tänä vuonna palvelutarjottimen käytettävyydestestauksia ja käyttöönotto koulutuksia
- Lisätietoa työstämme: <https://pohde.fi/tietoa-meista/kehittaminen-ja-innovaatiot/kehittamishankkeet/kestavan-kasvun-ohjelma-2/pilari-4-investointi-2/>
- Tilaisuuden tallenne löytyy myöhemmin verkkosivuiltamme ^

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Kiitos, kun olit mukana!

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä toteutetaan monitoimijaisesti ja moniammatillisesti. Vain yhteistyöllä, samaan suuntaan tehden, vaikuttavia menetelmiä käyttäen saadaan alueen asukkaiden ja hyvinvoinnin ja terveyden tilanne kohenemaan.

Ota yhteyttä!

Projektiryhmä	Nimi	Työtehtävä	Vastuu projektissa
	Sailsu Suuniittu Sailsu.suunnittu@pohde.fi	Projektipäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Vastuu palvelukonseptin kehittämisestä, suunnittelusta, määrittelystä, toimeenpanosta ja käyttöönotosta
	Terhi Virkkunen Terhi.virkkunen@pohde.fi	Projektisuunnittelija	<ul style="list-style-type: none"> Kolmannen sektorin palveluiden integrointi palvelutarjottimeen. Lähellä.fi ja PTV Palvelutarjottimen kehittäminen, toimeenpano ja käyttöönotto (tekninen kehitys ja ratkaisut, koulutus)
	Ulla Honkamäki Ulla.honkamaki@pohde.fi	Projektisuunnittelija	<ul style="list-style-type: none"> Palvelukonseptin tietoteknisten ratkaisujen, integraatioiden, kokonaisarkkitehtuurin suunnittelu ja kehittäminen (50%) Hyvinvoinnin edistämisen digitaalisten palveluiden, toimintojen ja toimintamallien kehittäminen (50%)
	Anne-Mari Ehrola Anne-mari.ehrola@pohde.fi	Projektisuunnittelija	<ul style="list-style-type: none"> Etä-elintapaohjauksen prosessi ja pilotointi Elintapaohjauksen sisältöjen toteuttaminen ja kehittäminen palvelutarjottimelle
	Riitta Niinikoski Riitta.niinikoski@pohde.fi	Projektisuunnittelija	<ul style="list-style-type: none"> PTV tuki/ kunnat Palvelutarjottimen kehittäminen, toimeenpano ja käyttöönotto (koulutus, viestintä ja markkinointi).
	Sami Kainulainen Sami.kainulainen@pohde.fi	Projektisuunnittelija	<ul style="list-style-type: none"> PTV tuki/ kunnat Palvelutarjottimen kehittäminen, toimeenpano ja käyttöönotto (koulutus, viestintä ja markkinointi).
	Sanna Juutinen Sanna.juutinen@pohde.fi	Projektityöntekijä	<ul style="list-style-type: none"> Markkinointi ja viestintä 30% hytke-tiimissä
	Sami Jussiniemi Sami.jussiniemi@pohde.fi	Kehittämispäällikkö, erityisasiantuntija	<ul style="list-style-type: none"> Hyte-palvelutarjotin Hankinnat 40% tiimissä